

MŮJ VLÁČEK

ZDARMA

4/2023 ROČNÍK 16

VYSTŘIHOVÁNKA
MODELU
SE PENDOLINO
UVNITŘ

Vlakem za výhodnými nákupy

Pojedte s námi na výprodeje k našim sousedům.

**ONLINE
místenka
za 0 Kč**

Místenka za 0 Kč k online jízdence zdarma. Neplatí do povinně místenkových vlaků.

Pojedte s námi.
www.cd.cz

České dráhy
Národní doprava

NÁŠ TÝM

MODRÁ PĚTKA

Více
o nás

AHOJ HOLKY A KLUCI!

Nové vydání našeho časopisu bude pořádná jízda! Po zdolání kvízů na rozjezd hladce prosvištíte zimní krajinou a zavítáte k sousedům na Slovensko. Hlavní hvězdou tohoto vydání je oblíbená jednotka Pendolino, která vás tentokrát doveze i na západ třeba do Plzně nebo do Karlových Varů. Pendolino si tak můžete nastudovat, vybarvit, jet s ním na výlet nebo si jej složit jako model. Dále si rozšíříte obzory o výhodný Stipendijní program ČéDés. S ním do party našich vlakových hrdinů přibude vysmátý lemur Ondra, který se stará o nábor zaměstnanců Českých drah. V rozhovoru pak naše Pavča vyzpovídá architekta, díky kterému máme v Praze krásnou secesní budovu hlavního nádraží. A samozřejmě si připomeneme pravidla pro bezpečnou a příjemnou jízdu vlakem. Nasedat!

Šťastnou cestu vám přeje Elfons a Modrá pětka!

Elfons

HLEDEJTE TYTO SYMBOLY:

Kvízová otázka:
odpověď hledejte
v obsahu článku.

Kvízové otázky,
na které budete
odpovídat v kuponu
na konci časopisu.

Zajímavosti, které jste
možná do dneška
nevěděli.

Aktivity, které rozvíjejí
vaši zručnost.

Hra

NA CO JEZDÍ VLAKY

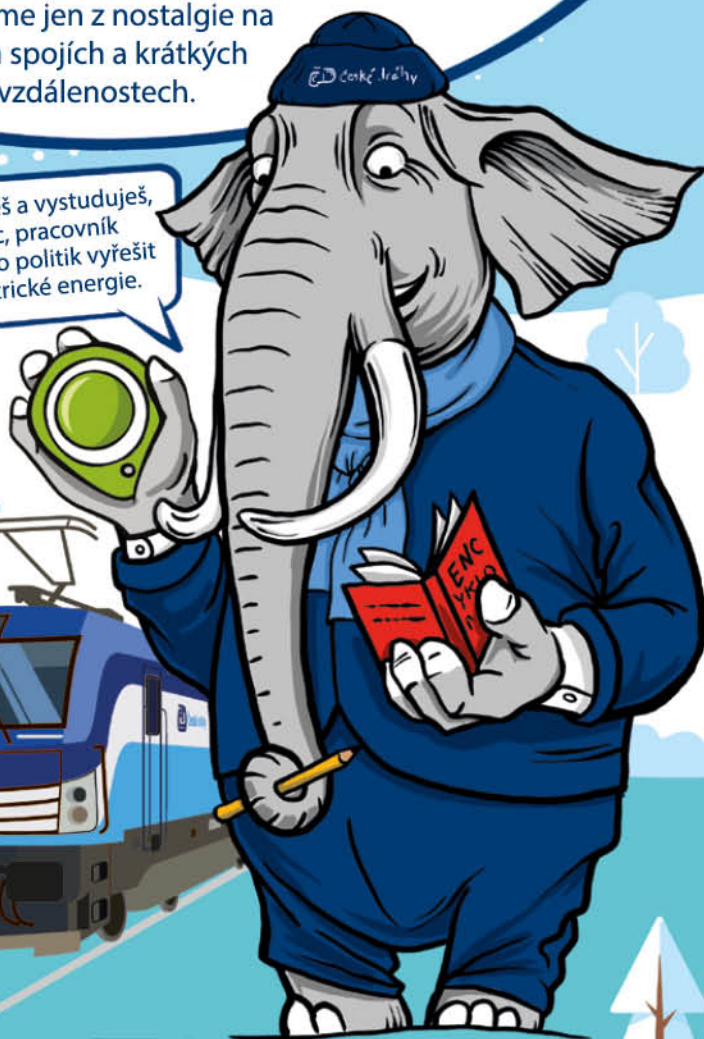
Člověk musí jíst a pít, aby získal energii. Ale kde ji berou vlaky?

Motorové lokomotivy / jednotky / vozidla berou energii z paliva. Doba dostupné ropy skončila před desítkami let a od té doby se v Česku (dříve Československu) snažíme palivem šetřit. To znamená nasazení výkonnějších motorů s menší spotřebou. V nových vlcích mohou být řešením biopaliva. Nejde však o univerzální řešení. **Elektrické lokomotivy / jednotky / vozidla berou elektřinu ze sítě.** Dospělí nyní řeší, abychom měli dostatek elektřiny teď v zimě a také za 10 nebo 30 let. Odkud ji brát – z jakých zdrojů, od jakých států? Je to jedna z nejdůležitějších otázek lidstva. A zásadním způsobem ovlivní provoz vlaků.

Parní vlaky spotřebují velké množství uhlí a vody. Jsou neekologické, proto u nás přestaly jezdit v pravidelném provozu už v roce 1980.

Dnes s nimi jezdíme jen z nostalgie na turistických spojích a krátkých vzdálenostech.

Kdo ví? Třeba až vyrosteš a vystuduješ, pomůžeš jako vědec, pracovník elektrárny, inženýr nebo politik vyřešit otázku dostatku elektrické energie.

Více o ekologii

DRUHY POHONU

Poznej, co Elfík servíruje. Přiřaď k lokomotivám jejich „potravu“, tedy správný pohon, na který jezdí.

PÍSMENKOVÉ SUDOKU

Doplň sudoku tak, aby v každém řádku, v každém sloupci a v každém čtverci o devíti čtverečích bylo těchto devět písmenek: V, Y, N, Á, L, E, Z, C, I.

Nikde ti nesmí písmenka chybět ani přebývat.

			Á	I	V	L		
N	L			C				I
	Y	I				Z		
I			N	V				
V				I	E	C	N	Y
		Y				V		
Y	Z		I	N		C		
		C		Z		E		
E	I		V			Y		

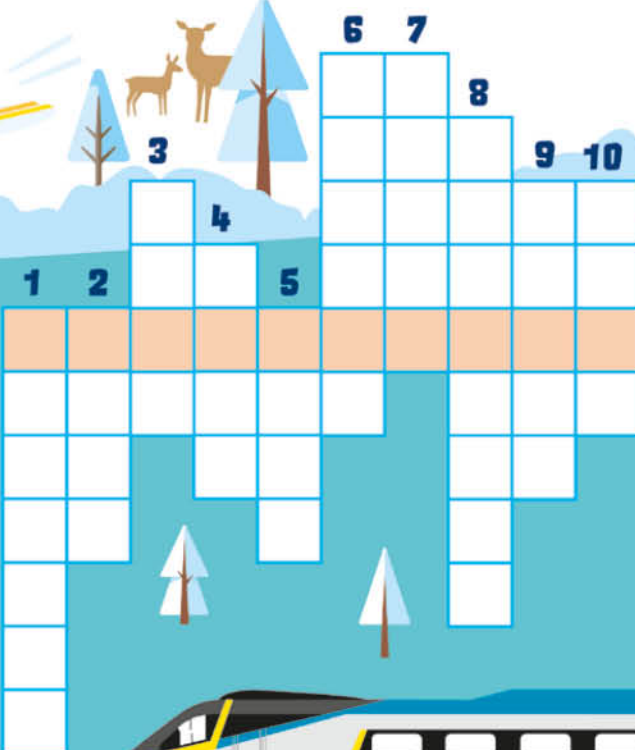
VLOČKY

Prohlédni si vločky padající z nebe. Půjde ti na nich něco zvláštního? Srovnej jejich tvary... Vysvětlení najdeš na str. 32.

ZÁHADA

Pracant Konrád chystá uhlí pro speciální jízdu parní lokomotivy. Po návratu z oběda však našel hromadu rozhrabanou a troška uhlí se ztratila. Napadá tě, kdo si uhlí vzal a proč?

KŘÍŽOVKA – ZDROJE

V jakých zdrojích pro výrobu elektřiny se skrývá _____? V závorce najdeš informaci, jestli jde o obnovitelný (OZ), či neobnovitelný zdroj (NZ). S těžšími pojmy ti poradí rodiče či internet.

- organický materiál ke spalování v tepelné elektrárně (OZ)
- hořlavá hornina (NZ), nosí ji čert
- sníh v kapalném skupenství (OZ)
- surová nafta (NZ)
- radioaktivní kov a zároveň název planety (NZ)
- zdroj světla a tepla (OZ)
- bezbarvý hořlavý plyn (NZ)
- první jaderná elektrárna na území Česka
- vesmírné těleso ovlivňující příliv a odliv
- proudění vzduchu (OZ)

CESTA ZA VYSNĚNÝM POVOLÁNÍM se Stipendijním programem ČeDés

Zahraj si hru na způsob „člověče“. Zimní krajinou i cestou k povolání u Českých drah tě provede lemura Ondra. A také Pantíkův syn, který chce být vlakvedoucím jako táta. Pokud budeš hrát ve vlaku a nemáš u sebe hrací kostku a figurky, určitě si nějak poradíš. V minulých číslech časopisu jsme doporučili, že místo kostky si můžeš stáhnout aplikaci Kostka do mobilu nebo losovat papírky očíslované 1 až 6. Jako figurky ti poslouží cokoliv malého, co najdeš po kapsách – víčko, zmuchlaný obal od bonbonu, přívěsek, knoflík...

NA TRAT
MŮŽEŠ, AŽ TI
PADNE 6 ČÍ 1.

DRUHY POLÍČEK:

BÍLÁ TEČKA = BĚŽNÁ POLÍČKA TEČKA S ČÍSLEM = POLÍČKA S ÚKOLEM
BAREVNÁ TEČKA = SLEDUJ POKYV ŠIPKY

ÚKOLY:

1. NA DNI ŽELEZNICE POTKÁVÁŠ LEMURA ONDRU. POVÍ TI O STIPENDIJNÍM PROGRAMU ČEDÉS. HÁZÍŠ JEŠTĚ JEDNOU.
2. ZAMYSLI SE A VYPRÁVĚJ, JAKÉ POVOLÁNÍ SE TI LÍBÍ? MÁŠ NÁPAD, JAK CHCEŠ JEDNOU PRACOVAT?
3. PEČLIVĚ VYPLŇUJĚŠ PŘIHLÁŠKU DO STIPENDIJNÍHO PROGRAMU ČEDÉS. ZA ODMĚNU JDEŠ O JEDNO POLÍČKO VPŘED.
4. JUPÍ, ZÍSKÁVÁŠ STIPENDIUM S ČEDÉS. JDI O DVĚ POLÍČKA VPŘED.
5. STUDUJĚŠ NA STŘEDNÍ ŠKOLE. VYMYSLI ALESPŇ JEDEN RÝM SE SLOVEM VLAK, JINAK SE VRACÍŠ O ČTYŘI POLÍČKA ZPĚT. BĚHEM HRV SE NESMÍŠ OPAKOVAT.
6. ZJIŠTUJĚŠ VÝHODY ČEDÉS, POSKOČ RADOSTÍ O TŘI POLÍČKA VPŘED.
7. PŘÍSPĚVEK BĚHEM STUDIA S ČEDÉS TĚ POSÍLÁ O ČTYŘI POLÍČKA VPŘED.
8. VYMYSLI JEDNU VĚC, KTEROU NAJDEŠ U ŽELEZNICE A ZAČÍNÁ STEJNÝM PÍSMENEM JAKO TVOJE JMÉNO NEBO PŘÍJMENÍ. JINAK PŘÍŠTÍ KOLO STOJÍŠ.
9. KDYŽ ŘEKNEŠ FILM ČI KNIŽKU O VLACÍCH, MŮŽEŠ JÍT O DVĚ POLÍČKA VPŘED.
10. PŘEČTI SI, CO ŘÍKÁ ONDRA.
11. UČÍŠ SE NA MATURITNÍ ZKOUŠKU A JEDNO KOLO NEHRAJĚŠ.
12. ÚSPĚŠNĚ DOKONČUJĚŠ STUDIUM A HLEDÁŠ PRÁCI U ČD. JDI O TŘI POLÍČKA VPŘED.
13. NASTUPUJĚŠ DO NOVÉ PRÁCE U ČD. DÍKY NÁSTUPNÍMU BONUSU HÁZÍŠ ZNOVU.
14. NA CESTĚ ŽIVOTEM. VYMYSLI VĚTU S ALESPŇ TŘEMI SLOVY, KTERÁ ZAČÍNÁJÍ NA „Z“, NEBO PŘÍŠTÍ KOLO STOJÍŠ.

NA PŘEJEZDU TRČÍŠ, DOKUD
NEHODÍŠ ŠESTKU!

PROGRAM ČEDÉS

MŮŽEŠ STUĐOVAT A SOUČASNĚ SE PŘIPRAVOVAT NA
BUDOUCÍ VYSNĚNÉ POVOLÁNÍ. STIPENDIJNÍ PROGRAM ČEDÉS JE
URČENÝ PRO STUDENTY NA STŘEDNÍ ŠKOLE ČI STŘEDNÍM UČILIŠTÍ
S OBOREM UPLATNITELNÝM V ČD. JSI BUDOUCÍ STROJVEDOUCÍ,
VLAKVEDOUCÍ, MECHANIK, ELEKTROMECHANIK, OSOBNÍ POKLADNÍ
ČI TŘEBA POSUNOVAČ? STUDENTI DOSTÁVAJÍ PŘÍSPĚVEK NA STUDIUM,
PŘÍSPĚVEK NA JÍZDNÉ A NÁSLEDNĚ PŘÍSPĚVEK NA NÁSTUP
DO ZAMĚSTNÁNÍ V ČD.

MOŽNÁ SE NA TÉMA POVOLÁNÍ JEŠTĚ NECÍTÍŠ, ALE CO TŘEBA TVŮJ
STARŠÍ SOUROZENEK, BRATRANCI, SESTŘENICE, KAMARÁDI?
STIPENDIJNÍ PROGRAM ČEDÉS BY JE MOHL ZAJÍMAT A TV
BUDEŠ ZA HVĚZDU, KOVŽ JIM O NĚM POVÍŠ.
A TEĎ PLNŮU PAROU DO HRV!

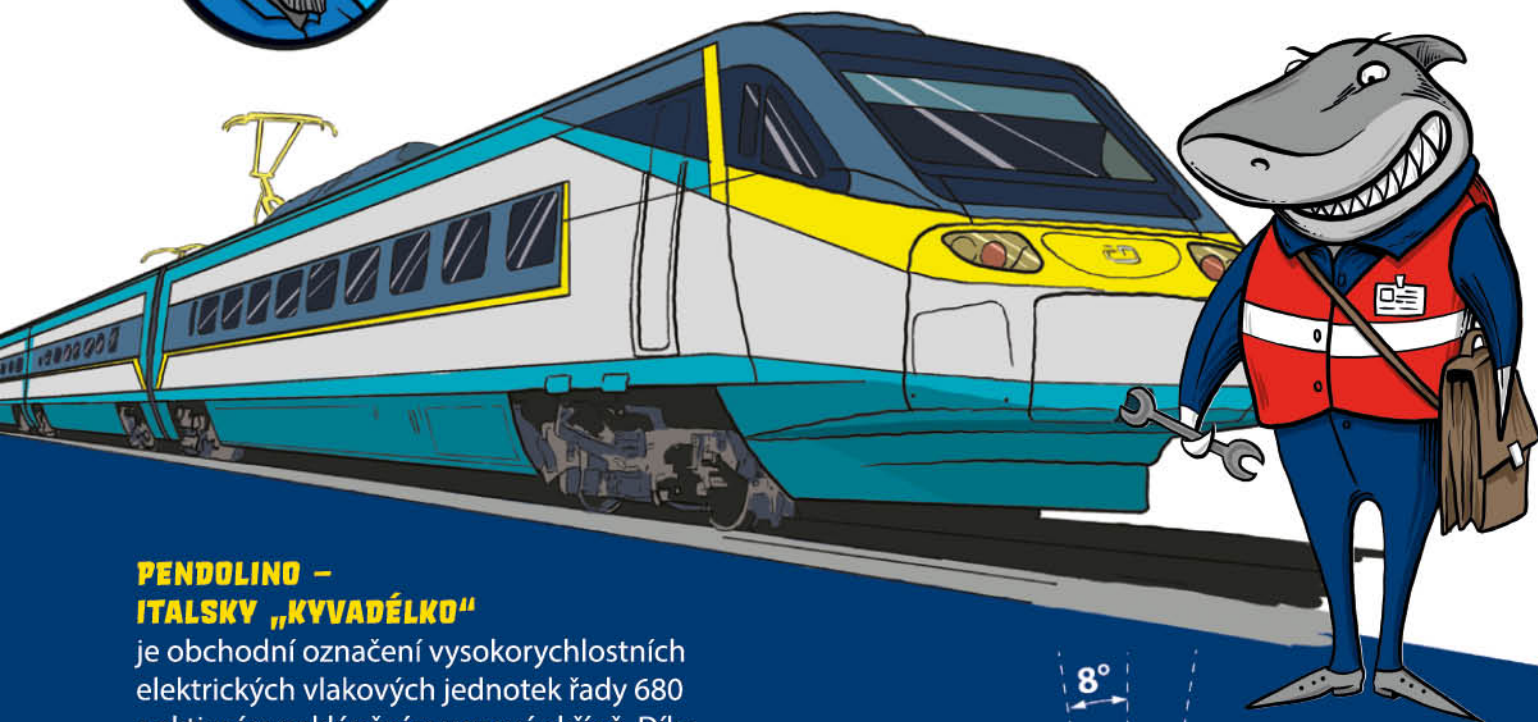
JEJ!

ZASTAVKA

Stipendijní program
ČeDés

Více o Stipendijním
programu ČeDés

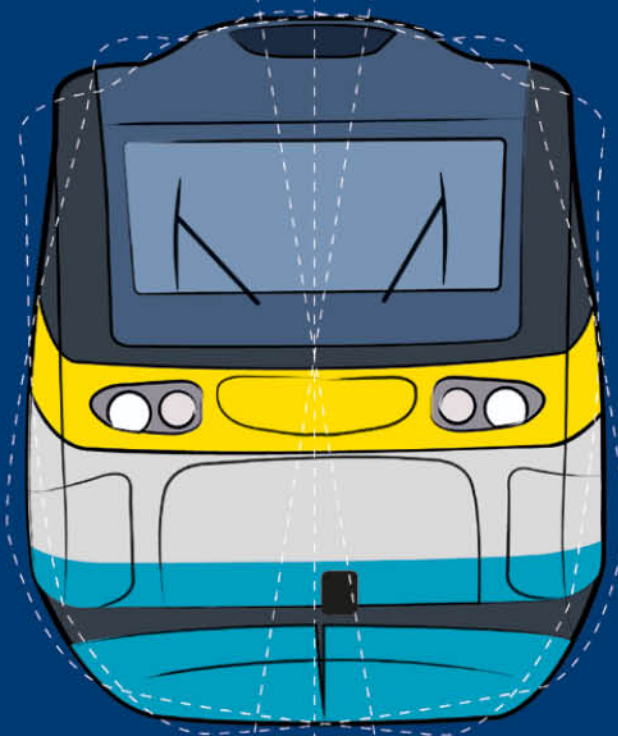

**PENDOLINO –
ITALSKY „KYVADÉLKO“**

je obchodní označení vysokorychlostních elektrických vlakových jednotek řady 680 s aktivním naklápěním vozové skříně. Díky naklápění mohou projíždět oblouky, tedy zatáčky, až o 30 % vyšší rychlostí oproti vlakům bez naklápění.

Pendolino může mít různé počty vozů. České dráhy provozují sedmivozové ucelené jednotky se dvěma čelními hnacími vozy a dalšími dvěma vloženými hnacími vozy. Ty se starají o pohyb celého vlaku namísto lokomotivy.

8°

ÚDAJE O VOZIDLE

331

míst
k sezení

3

místa
pro kočárky

3

místa
pro kola

SLUŽBY VOZIDLA

PODEJ ŽRALDOVI POMOČNOU
PLOUŤEV A VYBARVI
PENDOLINO V KRAJINĚ.

KDE SE SVÉŽT PENDOLINEM?

Vlaky SuperCity (SC) vedené jednotkami Pendolino zajišťují nejrychlejší pravidelné spojení na trase Ostrava – Olomouc – Pardubice – Praha, navíc jednou denně spojují Prahu se slovenskými Košicemi a dvakrát denně Ostravsko a Prahu se západem Čech. Zastavují pouze v nejvýznamnějších stanicích.

Přehled stanic na mapě je pouze orientační.

FOFR A POHODLÍ

Od roku 2004 drží Pendolino český železniční rychlostní rekord: 237 km/h. Toho dosáhlo při zkušební jízdě. Na českých tratích je v běžném provozu nejvyšší povolená rychlost 160 km/h.

V bistrovoze či u roznáškové služby zaženete hlad i chuť na něco dobrého. Po dobu jízdy můžete využít vlakový zábavní a informační portál, kde si objednáte občerstvení s donáškou přímo k sedadlu, přečtete knihu, najdete hudbu, hry, filmy... Pro nejmenší cestující je nachystané dětské kino a hra Elfíkova cesta.

O JEDNÉ CESTĚ, KTERÁ VŠECHNO ZMĚNILA

Jendu vždycky hrozně lákalo cestování. Od malička si četl o dalekých zemích, sledoval cestopisné dokumenty a koukal se do map, kde ty země leží a jak by se tam cestovalo. Bohužel ale Jendovo cestování nebylo ve skutečnosti tak jednoduché. Jeho sny a představy sice obletěly celou zeměkouli, on sám však cestoval jediné prsty po globusu.

Jendovi se totiž dělalo v dopravních prostředcích hrozně špatně. Nejraději všude chodil pěšky nebo jezdil na kole. Když jeli s rodiči za babičkou jen 150 km autem, museli po cestě každou chvíli zastavovat, aby se Jenda nadýchal čerstvého vzduchu a trochu se prošel. Taková cesta se natáhla na celý den a někdy i noc.

Proto k babičce moc nejezdili. Jendovi to bylo líto, protože ji měl hodně rád. Naštěstí si spolu mohli telefonovat a babička občas přijela – jí se špatně nedělalo. Jenda proto často přemýšlel, jaké by to bylo mít teleport třeba jako v Minecraftu. Prošel by jen rámem a byl by tam, kde potřebuje...

Blížila se zima a rodiče přišli za Jendou se zprávou, která mu připadala jako ta nejstrašnější na světě. „Na Vánoce pojedeme k babičce.“ Jendovi se udělalo špatně, i když zrovna seděl doma na židli. Ta věta mu dokola zněla v hlavě, jako když se zasekne strašidelná mluvící hračka. Babičku uvidí moc rád, ale co ta cesta? Proč babička nepřijede na Vánoce k nám jako každý rok? Už začal vymýšlet, kolik dní a nocí by mu trvalo dojet k babičce pěšky a kde by cestou přespával. Z myšlenek ho ale rychle vytrhnul tatínek: „Pojedeme vlakem,“ řekl. Jenda hrůzou málem omdlel. Když jeli autem, tak si mohli dát kdykoliv pauzu. Vlak se ale nedá zastavit a jít se nadýchat čerstvého vzduchu.

Od té chvíle se Jenda pořádně nevyspal. Hrozně se té cesty bál. Detailně si prohlížel na mapě, kudy vlak pojedje, a počítal zatáčky.

Navíc bude muset podstoupit cestu dvakrát, jestli nechce u babičky zůstat nadosmrti. Poslední noc před odjezdem Jenda oka nezamhouřil. Na nádraží šla celá rodina samozřejmě pěšky. Jenda měl náladu pod psa. To by raději chodil celý týden k zubaři.

Na nádraží u peronu už stálo krásné nablýskané Pendolino. Celá rodina si šla sednout na svá místa. Jenda zoufale sledoval, jak se zavírají dveře. V ten moment ho polilo horko. Vlak se pomalinku a hladce rozjel. Vlastně to ani nebylo cítit. Kolem zrovna procházela průvodčí a hned si všimla, že s chlapcem není něco v pořádku. Zajímala se, co se děje.

Jenda i s rodiči se svěřili průvodčí, že jedou za babičkou a že Jenda sedí ve vlaku úplně poprvé, protože se mu při cestování dělá špatně. Proto jen chodí pěšky nebo jezdí na kole. Jenda hned začal průvodčí vysvětlovat, kde je cestou jaká zatáčka a že se mu určitě udělá šoufl. Průvodčí se usmála, že chlapec vlastně zná trasu líp než ona. „Víš, Jendo, já ale zase vím jednu věc o tomto vlaku. Pendolino se v oblouku naklání, takže ani neucítíš, že nějakým projíždíme.“

A opravdu. Už projeli aspoň pět zatáček a Jendovi bylo pořád dobře. Pomalu se přestával bát, koukal z okýnka na ubíhající krajinu a začal mít z nového poznání velkou radost. Moc se těšil na babičku a hlavou mu běžely myšlenky, že by se někdy mohl přece jen podívat dál, než kam by došel pěšky nebo dojel na kole. A jak se jeho radost smíchala s únavou, tak hned usnul. Nespal přece celou noc. „Tak Jendo vstávej, už jsme tady, musíme vystupovat,“ budil ho tatínek. Jendovi bylo úplně dobře. Byl radostí celý bez sebe a na nádraží vši silou objal babičku, která jim přišla naproti.

Tohle byly Jendovy nejlepší Vánoce v životě. Přestalo se mu dělat špatně a přestal se toho i bát. Na cestu zpátky vlakem se těšil tak, že znovu celou noc oka nezamhouřil. A když už byli skoro doma, tatínek navrhl: „Co kdybychom jeli v létě k moři?“ Jenda vykřikl radostí. „Ano, ano, ano!!!“, protože si konečně mohl začít plnit své cestovatelské sny.

CESTA NA SOUTĚŽ

PRVNÍ JE KOMFORTNĚJŠÍ, ALE TAKÉ DRAŽŠÍ.

VŮBEC SI NEUMÍM PŘEDSTAVIT, JAK BY TŘEBA VYPADAL VAGÓN DEVÁTÉ TRÍDY.

Můj vlak

Aplikace, která vám usnadní cestování

- snadný a rychlý nákup jízdenky
- možnost vrácení jízdenky ČD až do 15 minut před odjezdem
- průběžné informace o jízdě vlaku
- nástupiště před odjezdem vlaku i při přestupu
- služby ve vlaku, řazení a volná místa, kde sedím
- zprostředkování nákupu SMS jízdenky na MHD

Stahujte zdarma.
www.cd.cz/mujvlak

 České dráhy
Národní dopravnice

KAM UŽ TĚ DOVEZL NÁŠ VLÁČEK?

KOUKNI DO MAPY A POZNAČ SI,
KDE UŽ JSI BYL NEBO BYLA NA VÝLETĚ.

NA SKOK K SOUSEDŮM

Žilina je čtvrté největší město Slovenska a jeho důležitý dopravní uzel. Pohodlně vás tam bez přestupu doveze vlak SC Pendolino Košičan. Z Prahy za 270 minut, z Ostravy za pouhých 72 minut. Z nádraží v Žilině se vydejte na Mariánské náměstí. Uvidíte malebné domy s podloubími a uslyšíte zvonkohru z radnice. Dalším cílem může být Budatínský hrad a Považské muzeum v Žilině. Nad řekou Váh pak vede červená turistická značka ke stále otevřené vyhlídkové věži Dubeň. Zdolání kopce i schodů vás odmění výhledem na město a hory za ním.

Slovensko

GPS: 49.2269211N, 18.7464314E

<https://www.kamnavylet.sk/sk/atrakcie/zilina>

ŽILINA

JAK DOBŘE ROZUMÍŠ NAŠIM SOUSEDŮM ZE SLOVENSKA? VYSKÚŠAJ SI TO NA PRÍBEHU RUŠNOVODIČA MATÚŠA.

Rušnovodič Matúš išiel električkou do práce. Bolo mrazivo a po ceste videl veľa cencúľov. Na žeriavoch aj na vetvách. Až z toho mal Matúš zimomriavky. Uvedomil si, že má hlad a smäd. Hneď v práci si urobí džumbierový čaj, aby nechytil nádchu. A na desiatu zahryzne čučoriedkový koláč a marhuľový jogurt. Je to maškrtník! Popoludní však chce športovať. Už sa teší, že po práci pôjde korčuľovať. Doma ešte nakrmí svoju korytnačku a pôjde von.

Strojvedoucí Matúš jel tramvají do práce. Mrzlo a po cestě viděl spoustu rampouchů. Na jeřábek i na větvích. Až z toho měl Matúš husí kůži. Uvedomil si, že má hlad a žízeň. Hned v práci si udělá zázvorový čaj, aby nechytil rýmu. A ke svačině zakousne borůvkový koláč a meruňkový jogurt. Je to mlsoun! Odpoledne však chce sportovat. Už se těší, že po práci půjde bruslit. Doma ještě nakrmí svoji želvu a půjde ven.

PLZEŇSKÁ VĚŽ

Přes Plzeň jezdí hlavní hvězda tohoto vydání Vláčku: Pendolino. Proto náš další výlet vede do západních Čech. Plzeň možná znáte ze zeměpisu jako město piva a průmyslu. V roce 2015 se však stalo Evropským hlavním městem kultury a dá se tu podniknout ledacos. Z hlavního nádraží se vydejte špacírem přes řeku a pak městským parkem na náměstí Republiky. Historickému centru vévodí celoročně otevřená katedrála sv. Bartoloměje. Má nejvyšší kostelní věž v naší zemi (102 m). Zkus počítat všechny schody, až po nich budeš funět vzhůru!

Plzeňský kraj

GPS: 49.7475889N, 13.3772247E

<https://www.kudyznudy.cz/ceska-nej/kulturni/kostelni-vez-v-kostele-svateho-bartolomeje-v-plzni>

TAJEMNÉ KLATOVY

Jestli máte rádi tajemná místa, tak jsou Klatovy přesně pro vás! Prozkoumejte pozůstatky středověkého opevnění, historické náměstí, Černou a Bílou věž... a samozřejmě také katakomby s mumii. Ve sklepních prostorách kostela najdete celoroční expozici. Doporučujeme využít kombinované vstupenky. Díky ní kromě katakomb výhodně navštívíte také klatovský Pavilon skla – PASK. V něm vystavuje sbírku skla světoznámá šumavská firma LötZ. Od nádraží k náměstí vás za zajímavostmi dovede žlutá turistická značka.

Plzeňský kraj

GPS: 49.3950800N, 13.2918989E

<https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/oblasti/sumava/klatovy>

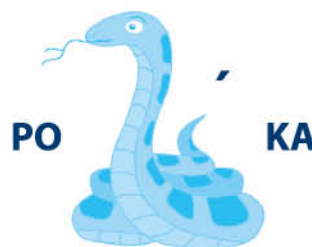

OBRÁZKOVÉ RÉBUSY

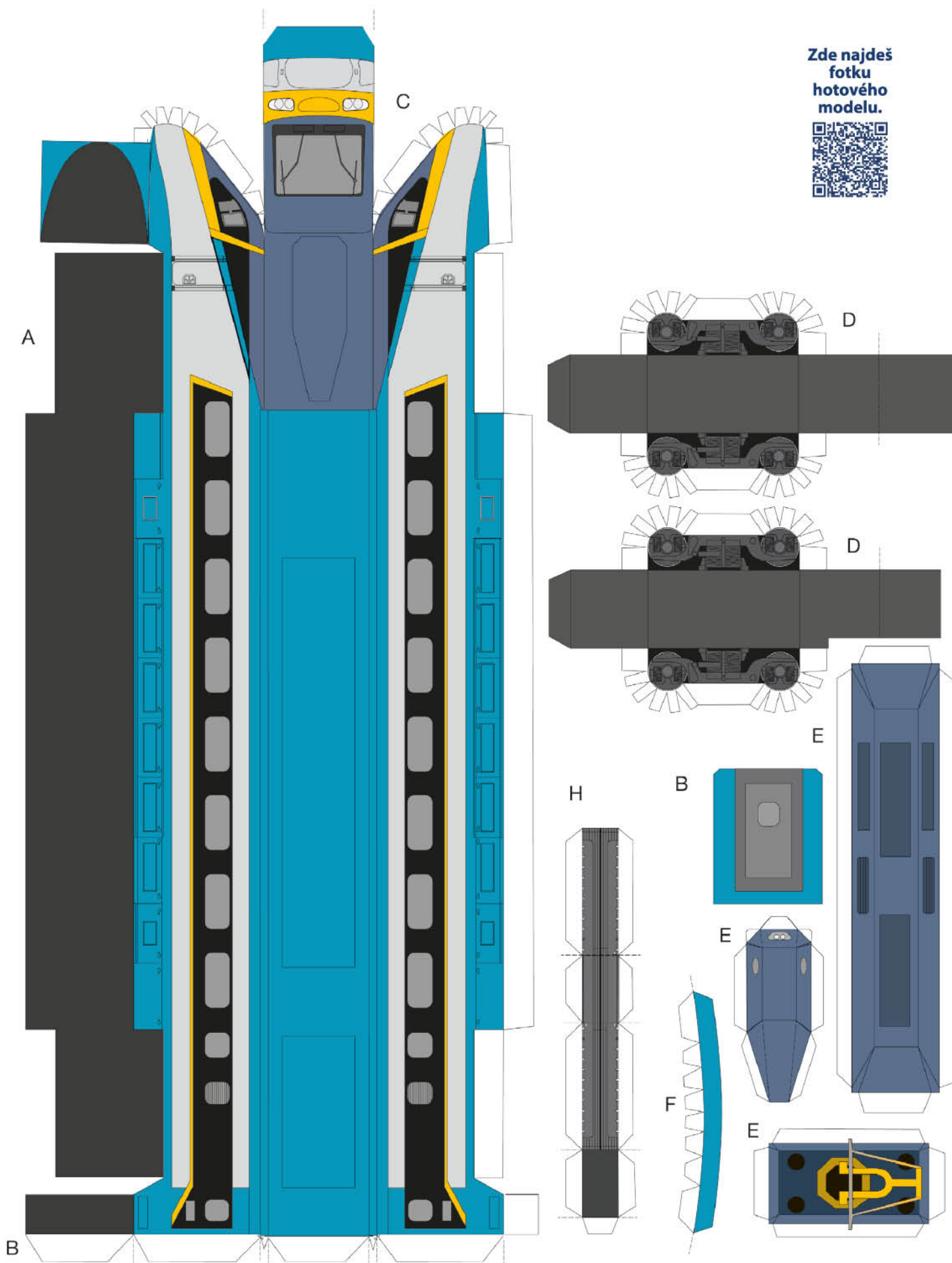
V rébusech se skrývá 6 slov.

Malá nápověda: všechna souvisí s obsahem časopisu.

Vylúštení najdeš na straně 32.

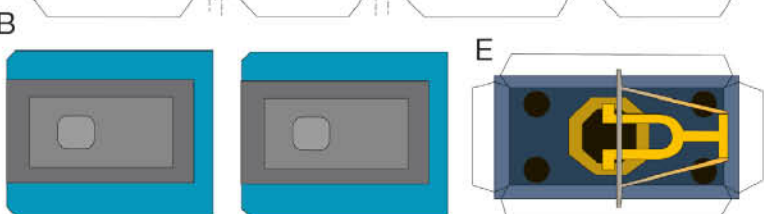
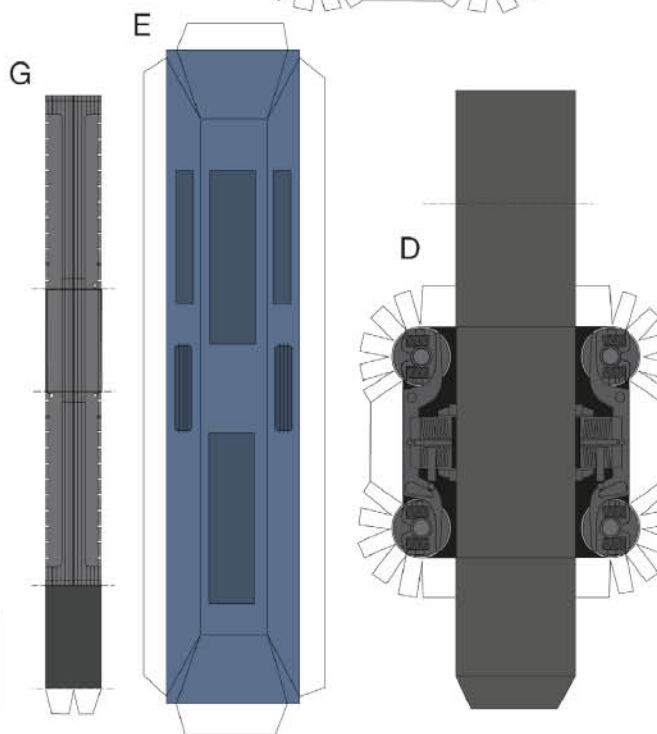
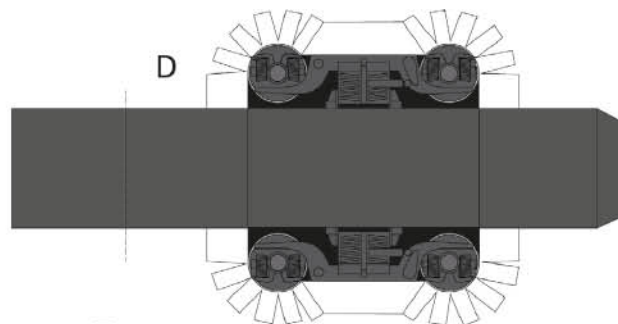
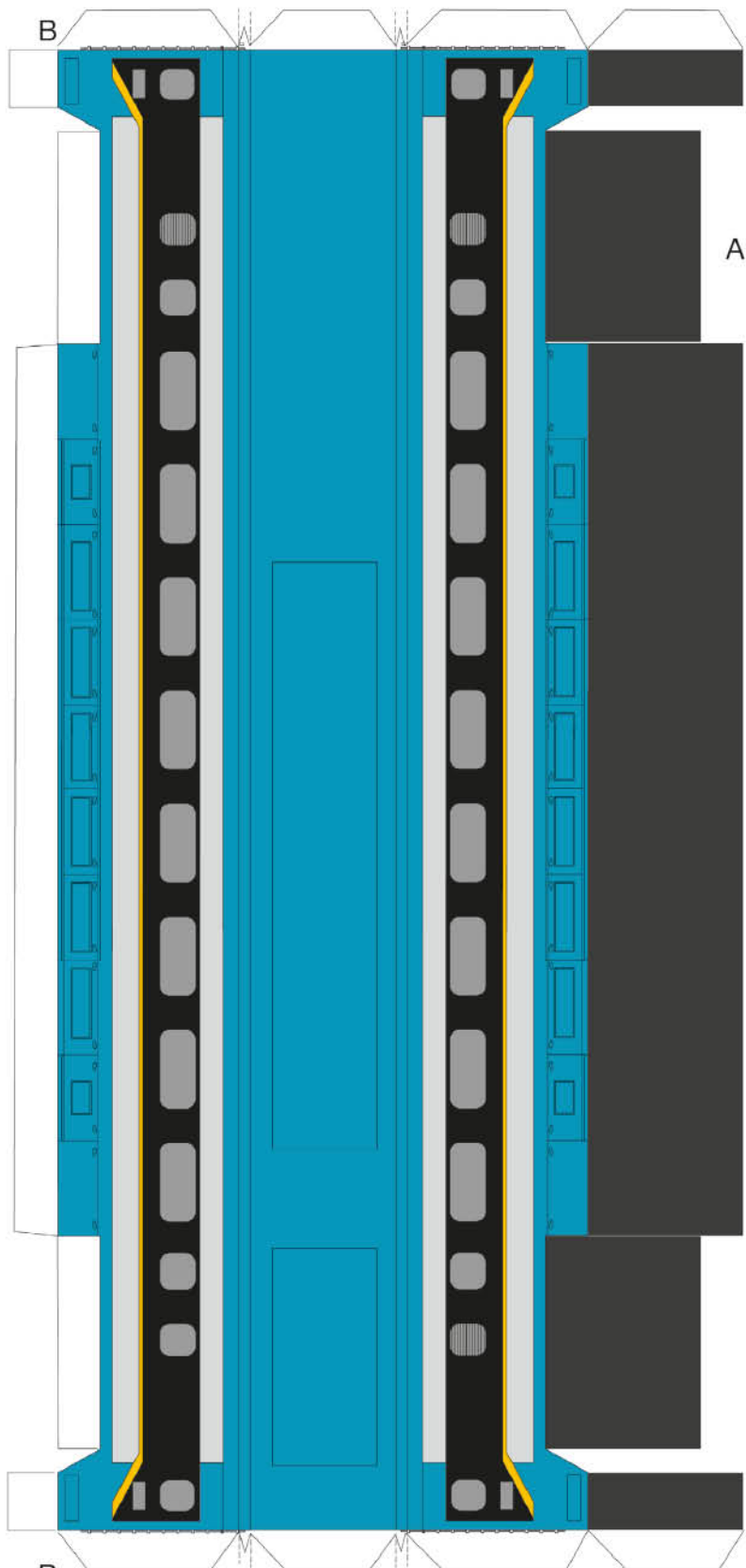
Zde najdeš
fotku
hotového
modelu.

SC **PENDOLINO**

- A** Slepte spodek vagonu, postupujte od středu ke krajům.
- B** Přilepte dveře – konec vagonu, pomůže držet tvar.
- C** Poté předek vlaku, postupujte odshora, spodní část zasuňte pod podlahu.
- D** Podvozek – kola před lepením rýhnout a zakulatit na tužce.
Nalepte podvozkové díly.
- E** Na střechu vagonů nalepte schéma techniky, dopředu díl s osvětlením.
- F** Nalepte spoiler dopředu dolů.
- G** Nalepte přehnutý spojovací tunýlek na konec soupravy.
- H** Slepte spojovacím tunýlkem oba díly soupravy.

JAZYKOLAMY

Nejdříve se snaž každý jazykolam vyslovit správně. Dokud se ti to nepodaří, nezačínej s novým. Pak zkus každý správně a co nejrychleji opakovat. Pro zajímavost si přečti i čtyři cizojazyčné jazykolamy.

Nenaolejuje-li Julie koleje, naolejuji je já sám.

Kotě v bytě hbitě motá nitě.

Lokomotiva se lopotila podél plotu z pletiva.

Od poklopu ku poklopu kyklop koulí koulí.

Zalyžařivší lyžař potkal nezalyžařivší lyžařku.

Mašinfíra pískl, vrabec frnkl.

Na cvičišti čtyři svišti piští.

Hele sele, jak si stele, lehá si jak do postele.

Kmotře Petře, nepřepřete mi toho vepře.
Jak mi, kmotře Petře, toho vepře přepěříte,
tak si toho přepěřeného vepře sám sníte.

Vytři ty tři trychtýře.

Anglicky – Tongue twister

Betty Botter bought a bit of butter. Peter Piper picked a peck of pickled peppers.
(Betty Botter koupila kousek másla. Peter Piper utrlh pecku nakládaných paprik.)

Chorvatsky – fraza teška za izgovaranje

Četrsto četrdeset četiri čavke čuče na čamcu.
(Čtyři sta čtyřicet čtyři kavek se krčí na lodi.)

Italsky – scioglilingua

Trentatré trentini entrarono a Trento, tutti e trentatré trotterellando di tratto in tratto.
(Třicet tři lidí z Trentina přišlo do Trenta, všech třicet tři klusalo.)

Německy – Zungenbrecher

Blaukraut bleibt Blaukraut und Brautkleid bleibt Brautkleid.

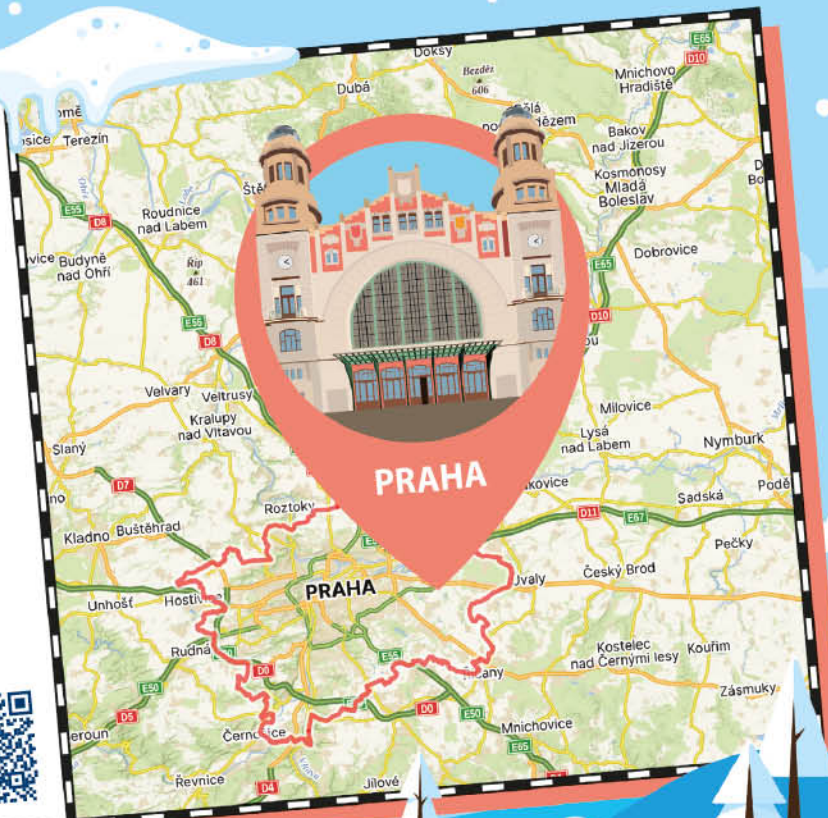
(Červené zelí zůstává červeným zelím a svatební šaty zůstávají svatebními šaty.)

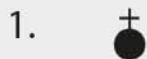
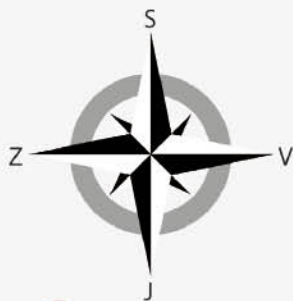
PRAHA HLAVNÍ NÁDRAŽÍ

Hlavní nádraží v Praze určitě všichni znáte. Ale prohlédli jste si „hlavák“ někdy pořádně? Historická budova a hala nad kolejí jsou největší secesní památkou v Česku. Slavnostní budova prochází rekonstrukcí. Už nyní se můžete kochat Fantovou kavárnou (více o Fantovi na str. 26). V odbavovací hale se kromě kaváren a obchodů nachází také model budovy vytvořený z Lega. Tlačítka jej můžete i rozhábat. V podchodu, který vede z haly k nástupišťům, najdete Památník rozloučení. Váže se k němu socha sira Nicholase Wintona, stojící na prvním nástupišti. Sir Winton totiž těsně před vypuknutím druhé světové války zachránil 669 židovských dětí a jeho příběh stojí za připomenutí.

Hlavní město Praha
 GPS: 50.0829886N, 14.4369822E
<https://fantovabudova.cz>

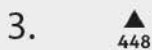
UMÍŠ ČÍST V MAPĚ? PŘIŘAĎ K IKONÁM JEJICH SPRÁVNÝ POPIS.

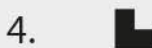
A železniční stanice

B zřícenina hradu

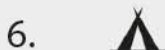
C kaple

D hora, výškový bod

E tábořiště, kemp

F muzeum

SÁŇKOVÁČKA V JESENÍKU

Ješeník by vydal na mnoho výletů. Teď se budeme zajímat o sáňkařskou dráhu. Z vlakového nádraží se projdeme přes město až k památníku Vincenze Priessnitz. Tam začne výstup do kopce. Start dráhy totiž najdete na hřebenu Křížového vrchu, 690 m n. m. Před sjezdem se na vrcholku porozhlédnete. Stojí tu kostelík a před ním se otevírá výhled do krajiny. Pak už nasednete na sánky a fííí, užijte si téměř kilometrovou jízdu! A kdo že to byl Priessnitz? Léčitel a vynálezce zapařovacího obkladu. Na výlet se tedy pořádně oblékněte, ať nemusíte léčebný priessnitz hnedka po výletu použít!

Olomoucký kraj

GPS: 50.2270842N, 17.2232047E

<https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/oblasti/jeseniky/jesenik>

ZA LADOVSKOU ZIMOU

Výchozí železniční stanici pro tento výšlap budou Mirošovice u Prahy. Za půl hodiny dojdete po žluté turistické značce do Hrusic a prohlédnete si rodnou vesničku výtvarníka Josefa Lady. Pak máte více možností: okolím Hrusic se vine několik naučných stezek s ladovskou tematikou. Na konci vsi pak stojí Památník Josefa Lady a jeho dcery Aleny. Co myslíte, potkáte cestou kocoura Mikeše?

Středočeský kraj

GPS: 49.9099542N, 14.7379694E

<https://www.kudyznudy.cz/zazitky-do-hodiny?mesto=538248>

SOUTĚŽ

**VYBER
SPRÁVNOU
MOŽNOST
A VYHRAJ!**

KRÁLOVSTVÍ ŽELEZNIC

KRÁLOVSTVÍ ŽELEZNIC

Na pražském Smíchově najdete stálou expozici největší modelové železnice ve střední Evropě, kolejště se rozkládají na ploše větší než 600 m². Užijete si také funkční kokpity lokomotiv, herny, virtuální realitu, autodráhy, model Prahy a další atrakce. Království železnic je centrum zábavy pro celou rodinu.

Zodpovězte otázku:

Jakou hlavní výhru můžete získat v RC závodech „Přijď porazit Maxe a vyhraj super ceny“ v Království železnic?

- a) Jízdenka pro rodinu do Vídně s návštěvou Království železnic
- b) Roční vstupenka 1+1 pro vylosovaného závodníka
- c) RC model od partnera soutěže hračkářství Pompo

Nápověda

CENU ZÍSKÁ PRVNÍCH 5 SOUTĚŽÍČÍCH:

1. CENA

2. A 3. CENA

2 základní vstupenky do Království železnic

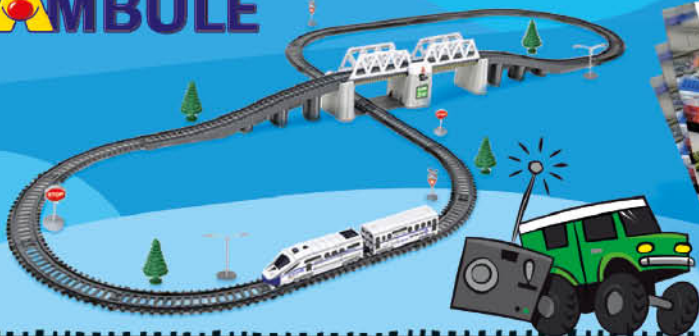
4. A 5. CENA

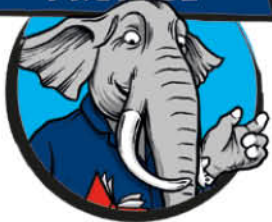
1 základní vstupenka a 1 pro dítě do 15 let

Pravidla soutěže zde:

KRÁLOVSTVÍ HRAČEK
BAMBULE

VLAKOVÍ HRDINOVÉ

SPECIALISTA NA VZDĚLÁVÁNÍ A NÁBOR

OBLÉKNI ONDRU DO PRACOVNÍHO OBLEČENÍ.

Náborář často tráví čas na školách a různých akcích, tak se rád oblékne do pohodlného oblečení.

Postavy si můžeš vystříhnout, nalepit na špejli a použít k divadelnímu představení. Z minulých čísel už můžeš mít několik různých postaviček.

NÁBOR

U Českých drah pracuje asi 13 000 zaměstnanců. Každý rok jde část do důchodu, a tak je potřeba sehnat nové lidi. Je potřeba najít také nové talenty a mladé lidi nebo odborníky a odbornice na profese, které u drah dřív vůbec neexistovaly. Je třeba „nabrat“ lidi, proto říkáme hledání a přijímání zaměstnanců nábor.

V příštím čísle si divadlo doplníš o další postavičku z naší vlakové party.
HÁDEJ, KTERÁ TO BUDE!

Zjisti víc
o Ondrovi a jeho
kamarádech.

Jméno:

ONDRA

Povolání:
**SPECIALISTA
NA VZDĚLÁVÁNÍ
A NÁBOR**

Věk:
38 LET

Udržuje vztahy se středními školami a vymýšlí pro ně stáže, setkání v depu, speciální projekty v oblasti ochrany prostředí nebo se podílí na řešení reálných problémů v provozu. Organizuje akce na dnech železnice a podobných akcích v regionech.

Schopnosti:

- ✓ Je empatický (umí se vcítit do problémů druhých).
- ✓ Je iniciativní a nebojí se zkoušet nové věci.
- ✓ Nenechá se odradit prvotním nezájmem.
- ✓ Je dobrým organizátorem v terénu.
- ✓ Je komunikativní.

Povinnosti:

- ✓ Vyhledává zájemce a zájemkyně o práci v ČD – ve školách, na učilištích, na akcích pro mládež, na sociálních sítích – tam, kde jsou mladí lidé před začátkem své kariéry.
- ✓ Spolupracuje s kolegy a kolegyněmi z různých úseků, aby připravil akci či materiály pro veřejnost, musí být občas „otravný“, aby dosáhl úspěchu.

Speciální schopnost

- ✓ Ví úplně vše o Stipendijním programu ČeDés.

Ondra jako správný náborář dokáže poznat, kdo se na jaké povolání hodí.

**POZNÁŠ I TY, JAKÁ PRÁCE
U ČESKÝCH DRAH BY PRO TYTO
DĚTI BYLA TA PRAVÁ?**

- A) strojvedoucí
- B) dispečer
- C) technik
- D) pokladní

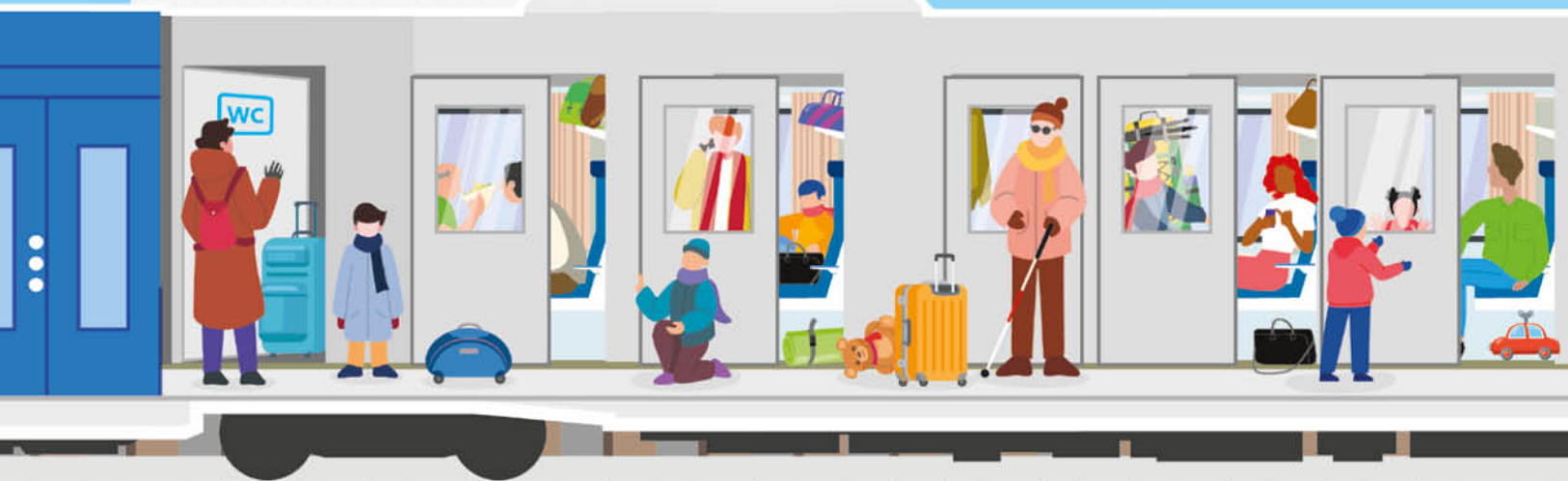
Nikdy nedávej boty na sedačky. Na sedačkách ani nestůj. A přestože vzorně sedíš, chodíš kolem tebe další cestující, v kupé i v otevřených velkoprostorových vozech. Mohou spěchat a zavadit o tebe zavazadlem, oblečením, ostrým zipem či přezkou. Drž se tedy v hranicích své sedačky. Při skotačení a klácení nohama dávej pozor, ať někoho nekopneš.

A také se krot' s hlasitými projevy. Rušil bys spolucestující i vlakové čety. Průvodčí by pak hůře slyšel, co má zadat při vystavování jízdenek. Nebyla by slyšet hlášení o stanicích nebo o mimořádnostech na trati.

Povídat si, hrát hry, sledovat film – to vše si můžeš užívat, aniž bys někoho rušil. Pomůžou sluchátka a tvoje ohleduplnost vůči ostatním lidem.

Porovnej dva vlaky nad sebou. Cestující si přečetli náš článek Ohleduplnost dělá z jízdy radost a na zpáteční cestě se chovají ohleduplněji. Všimneš si, co všechno se mezi dvěma vlaky změnilo? Buď pozorný, nejde jen o zavazadla...

Více
o bezpečnosti

Zpátky do minulosti S JOSEFEM FANTOU

Hlavní nádraží v Praze je často to první, co lidé přijíždějící do naší metropole z celé republiky i ze zahraničí uvidí. Velkolepou historickou část budovy navrhnul architekt Josef Fanta. Jeho umění jste mohli donedávna obdivovat hlavně zvenku nebo v úchvatné Fantově kavárně. Od podzimu 2023 je ale možné vidět i další opravené prostory - např. Fantův či Sloupový sál nebo vládní salonek. Hlavní nádraží v Praze není jen místem pro odbavování cestujících, je to největší secesní památka u nás. O nádraží, ale i jeho dalších stavbách si s panem Fantou povídala naše reportérka Pavča.

Josef Fanta
7. prosince 1856
v Sudoměřicích u Tábora
až 20. června 1954
v Praze

polytechnice na Karlově náměstí. Architektura se dala studovat i na UMPRUM nebo na Akademii výtvarného umění, ale tam to bylo na mě až moc moderní. U nás na technice jsme víc zkoumali historické slohy, což se odrazilo i v mém díle a v díle mých tehdejších spolužáků. Dávali jsme si taky hodně záležet na kvalitním řemeslném provedení.

Josefe, jak jste se stal architektem? Co jste vlastně studoval?

Po základní škole u nás v jižních Čechách jsem nastoupil na reálné gymnázium v Praze. Pokračoval jsem studiem oboru Pozemního stavitelství na České

Co jste dělal po studiích?

Pomáhal jsem architektovi Josefu Zítkovi při stavbě Národního divadla i Rudolfiny. Ve zlaté kapliče, jak se divadlu taky říká, jsem pracoval hlavně na interiérech. Navrhnul jsem

ale i lampu, která před Národním divadlem stojí dodnes. Podílel jsem se taky třeba na stavbě známého Wiehlova domu na Václavském náměstí a ve spolupráci s Mikolášem Alšem jsem navrhnul část výzdoby.

Proč se vlastně stavěla nová budova nádraží? Vždyť to byla už pátá železnice, která vedla do Prahy. Zpočátku to ani nevypadalo, že nakonec bude právě tohle nádraží nejvýznamnější v celém Česku.

Výhodou nádraží Františka Josefa - později hlavního nádraží - bylo, že se brzy dočkalo napojení i na další tratě a že mělo ideální polohu. Díky tomu zastínilo třeba dnešní Masarykovo nádraží, které o 26 let dříve s obrovskou slávou vítalo první parní vlak. Postupně ale staré nádraží přestávalo stačit stále více cestujícím. Nebylo tam ani zastřešené kolejiště a na vlak se chodilo překračováním kolejí jako dnes na malých vesnických nádražích. Před nádraží přivázely cestující kočáry tažené koňmi.

Těšil jste se na práci?

Pro mě to byla skvělá příležitost vyzkoušet si něco nového na

obrovské ploše. Dal jsem si ale jednu podmínku. Že si sám vyberu spolupracující výtvarníky.

V čem byl háček?

Zvolil jsem pouze české umělce, což se nelíbilo pražským Němcům. Tehdy ještě neexistoval samostatný český stát a Češi s Němci ve spoustě oblastí dost soutěžili. Nakonec mi ale tato podmínka prošla.

Kde jste se při návrhu nádražní budovy inspiroval?

Inspiraci jsem čerpal v Paříži, vzorem mi bylo Severní nádraží. Ostatně tohle nádraží inspirovalo i stavitele dalších evropských nádraží.

Vaše výpravní budova je dnes nejrozsáhlejší secesní památkou v Česku. Co je pro ni typické?

Jako u dalších budov v secesním slohu je tu jasný návrat k přírodě a k přírodním tvarům. Rohy oken a dveří jsou zaoblené, zábradlí i omítka připomínají živou přírodu a, jakoby zvlněná je i celá budova.

V prostoru bývalých pokladen je dnes kavárna pojmenovaná po vás, tedy Fantova. Na stěnách vidíme 10 soch a 11 městských znaků. Co představují?

Jsou to městské znaky a symboly měst, se kterými měla Praha na začátku 20. století přímé vlakové spojení. Kromě třeba Budapešti nebo Berlína to byly třeba i italská Florencie nebo Řím.

V čem bylo nádraží na tehdejší dobu moderní?

Došlo i k dalšímu rozšíření kolejiště, vznikla pořádná nástupiště a podchody. V letech 1905 až 1906 dělníci postavili monumentální zastřešení kolejiště. Cestující mohli využívat čekárny, restaurace, významní hosté mohli čekat na vlak v přepychově zařízených saloncích.

Jak dlouho přestavba nádraží trvala?

Stavět se začalo za plného provozu v roce 1901, hotovo bylo za osm let.

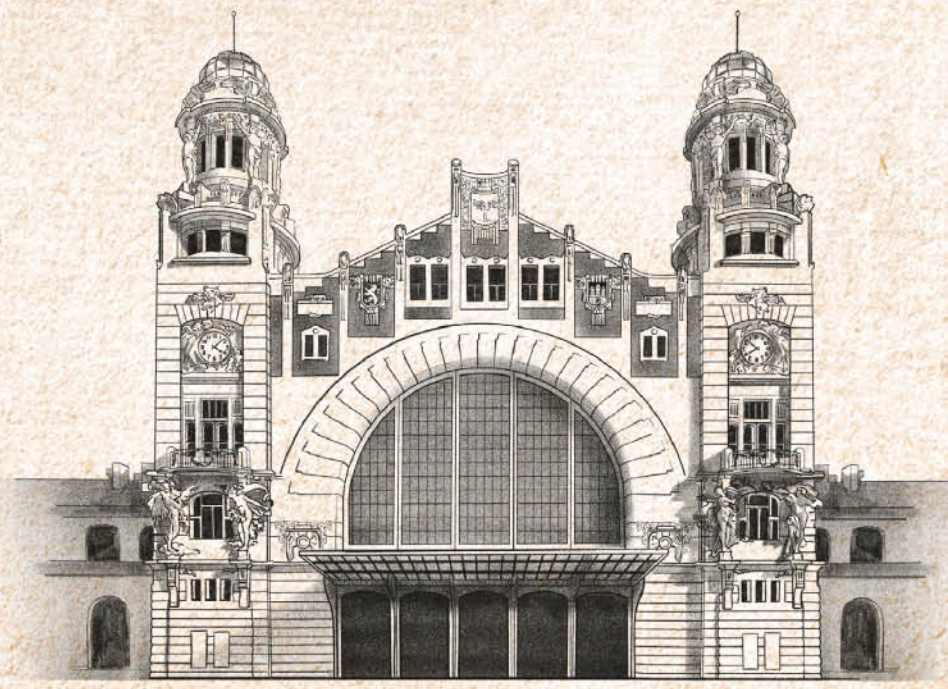
Byl jste s dokončeným nádražím spokojený?

Velmi. A nejen já. Odborníci ho považují spolu třeba s nádražím ve finských Helsinkách, které pochází ze stejné doby, za nejhezčí svého druhu. Horší bylo, když v 70. letech odřízla magistrála mou výpravní budovu od pěšáku pohybu cestujících.

Na které své další stavby jste pyšný?

Určitě na mohyly míru na bojišti bitvy tří císařů u Slavkova, kousek od Brna. Je to první mírový památník v Evropě. A pak také na budovu dnešního Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v Praze na nábřeží Na Františku. Ta se svou výraznou kopulí trochu podobá budově v japonské Hirošimě, kterou postavil český architekt Jan Letzel a které se po výbuchu atomové bomby říká Atomový dóm.

Pane Fanto, moc děkuji za rozhovor. Až budu příště na pražském hlavním nádraží, nechám si trochu víc času také na prohlídku této krásné památky.

Věděli jste, že:

Na výstavbu haly, která zastřešuje kolejiště, se spotřebovalo 2 tisíce tun oceli, 1,2 milionu nýtů, 18 tisíc m² zinkového plechu a přes 200 kusů skleněných tabulí.

ŽELEZNIČÁŘSKÝ MYŠMAŠ

VLAK DOJEDE DO CÍLOVÉ STANICE A VŠICHNI
CESTUJÍCÍ VYSTOUPÍ. KROMĚ JEDNÉ PANÍ.
STROJVEDOUČÍ PRO JISTOTU ZOPAKUJE:
„KONEČNÁ, VYSTUPOVAT!“
ŽENA SE URAZÍ: „PRO VÁS SNAD PANÍ
KONEČNÁ, VY HULVÁTE!“

NOHABKA

Lokomotiva typu NoHAB AA16 je evropskou variantou americké lokomotivy řady F EMD. Jejich přezdívka nohabky je podle švédského výrobce Nydqvist och Holm AB – ve zkratce NOHAB.

První objednávky nových lokomotiv v Evropě učinilo Dánsko, ale byly velice populární i v Maďarsku, kde má tato kráska pomník v Tapolce. Vyjíždí ze zdi jako na obrázku.

**CO
TO JE?**

Uhodneš, k čemu slouží
tento předmět?

V železničářském slangu
se mu říká **čuba**.

(Správnou odpověď najdeš
na straně 32.)

LEGENDA O PROSTOŘEKÉM ŽELEZNIČÁŘI

Prezident Tomáš Garrigue Masaryk přenocoval 20. prosince 1918 v salonním voze v Českých Budějovicích, k čemuž se váže jedna humorná legenda. Ráno měl prezident údajně vystoupit z vozu, aby se trochu osvěžil na vzduchu.

Přišel prý k němu jistý železničář čistící okolí a přísně děl: „Vašnosti, nešpacírujou se mi tu pořád po tom tepichu, já to nebudu dvakrát uklízet, to je tepich pro pana prezidenta!“
(tepich = koberec, přejato z němčiny)

TAJNÝ AGENT

Jako správný agent bys měl umět nepozorovaně odhalit bunkry nepřítele nebo pohyb armád. Můžete si připravit jednoduchou šablonu s objekty, které pravděpodobně cestou potkáte, a pak už je na vás, abyste poctivě koukali z okna

a odškrtnávali položky ze své mise. Pokud se vám nechce vymýšlet vlastní šablonu, určitě nějakou najdete na internetu pod názvem **bingo na cesty**.

ZIMNÍ PŘÍSUN VITAMÍNŮ

V zimě je dobré posílit imunitu pěknou dávkou vitamínů. Jednoduchý a lahodný způsob, jak toho docílit, je připravit si ovocné nebo zeleninové smoothie. Ovoce se dá různě kombinovat a doplnit třeba o mléko, jogurt nebo semínka (lněná, chia...).

Můžete zkusit třeba tento recept: 200 ml kokosového mléka, 4 lžičky bílého jogurtu, 1 banán, 1 lžička lněných semínek, 1/2 hrnku manga.

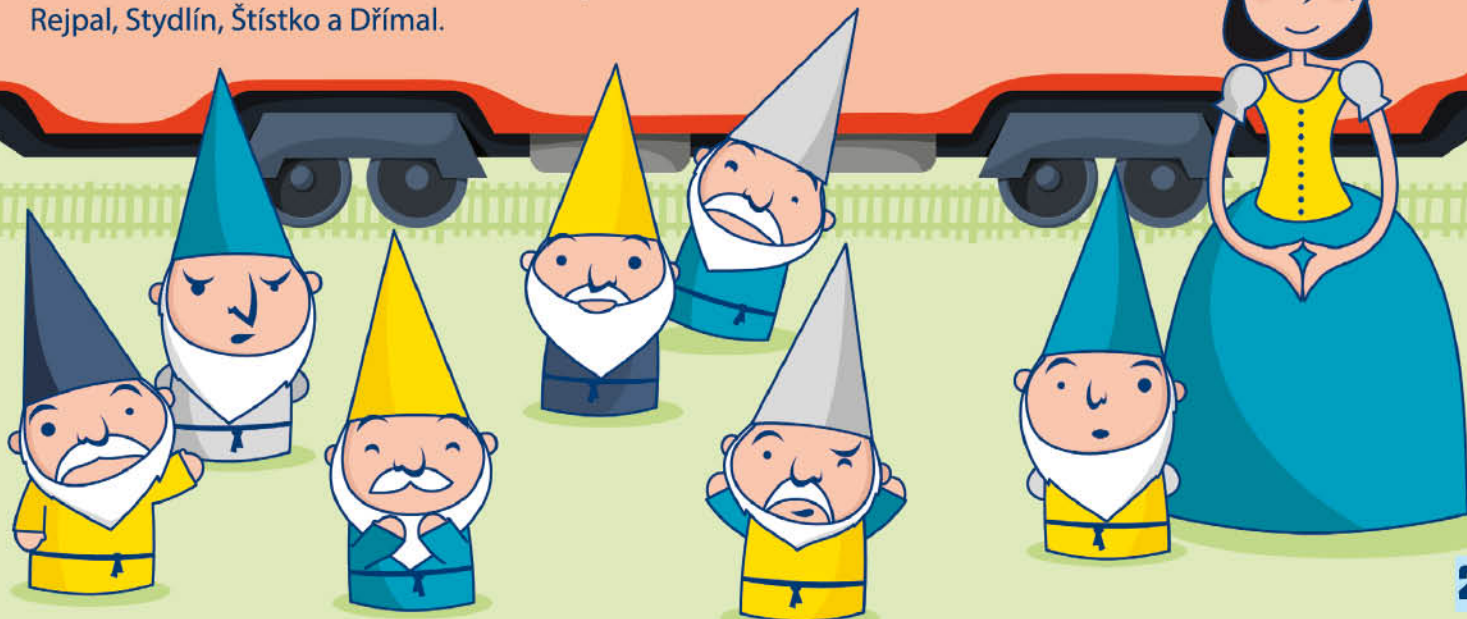
Všechny ingredience jednoduše rozmixujete a pak už si jen vychutnáte tu dobrotu!

SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ

Věděli jste, že železničáři dali původně sedmi českým Pendolinům jména podle sedmi pohádkových trpaslíků? Šmudla, Prófa, Kejchal, Rejpal, Stydlín, Štístko a Dřimal.

Lokomotivě, která zajišťuje jejich posun v Praze v depu, se říká Sněhurka.

AHOJ HOLKY A KLUCI!

Zažili jste dobrodružství s časopisem
Můj vláček? Jeli jste vlakem na výlet?
Vyrobili jste model vláčku? Pošlete
nám obrázek nebo fotku a ty nejlepší
odměníme a uveřejníme v naší
Vlakové poště.

NĚKTERÉ Z DÁRKŮ,
KTERÉ MŮŽEŠ VYHRÁT

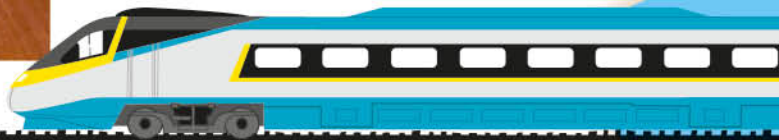
Viktorka, 7 let, Děčín

Sofinka nám udělala
velkou radost poctivou
sbírkou modelů
a kamarádů Modré pětky!
Pochlubíte se také?

Ondra s rodinkou
si udělal krásný výlet
do Kořenova.

BREJLOVEC JEDE DO
ZRUČE NAD SÁZAVOU PO
POSÁZAVSKÉ DRÁZE

Honzík K.

Adrian K., Mladá Boleslav, 6 let

REGIONOVA HEZI KAZNĚJOVEM A PLASY
(KOLO VISICI NA LANĚ NAD PROPASTÍ)

Marie, 5 let, Plzeň

Honzík M., Lanškroun, 7 let

Pokud ti ještě nebylo 18 let
a chceš, aby byl tvůj příspěvek
zařazený do výběru k otištění,
popros rodiče o vyplnění
souhlasu. Ten najdeš dole
na této stránce. ★

Obrázky, fotky nebo
dotazy pošlej poštou
nebo na e-mail
mujvlacek@yshapes.cz.

V souladu s GDPR je třeba, aby každá zasláná kresba nebo
fotografie byla opatřena tímto souhlasem a podpisem
zákonného zástupce. V opačném případě nebude možné
kresbu uveřejnit.

**Souhlas zákonného zástupce se zpracováním
osobních údajů dítěte:**
Souhlasím se zveřejněním jména, iniciály příjmení, věku, obce
a zaslání obrázku v časopise Můj vláček.

Podpis zákonného zástupce ★

Můj vláček
Komunardů 39
Praha 7

17000

Navrhni si
vlastní
železniční
známku.

KUPON NA ÚKOLY

ÚKOL ZE STRANY:

- 2 _____
- 3 _____
- 19 _____
- 23 _____
- 24 _____

Jméno, příjmení
a věk dítěte: _____

Adresa: _____

Souhlas zákonného zástupce se zpracováním osobních údajů dítěte:

Souhlasím se zveřejněním jména, iniciály příjmení a obce v časopise
v případě výhry. _____

Podpis zákonného zástupce

Vyplněný kupon zašli do 15. 2. 2024 na adresu: Můj vláček, Komunardů 39, 170 00 Praha 7
nebo stačí správné odpovědi poslat na e-mail: mujvlacek@yshapes.cz, je však třeba
přiložit vyplněný a vyfocený/naskenovaný **Souhlas zákonného zástupce
se zpracováním osobních údajů dítěte**. Ze všech úspěšných luštitelů
bude vylosováno 10, kterým bude zaslán malý dárek.

PRO ŠIKOVNÉ RUCI

Věděli jste, že dřívka od nanuků jsou
skvělým tvořivým materiálem? Nemusíte
si nutně přivodit bolení břicha sněžením
kila nanuků, dřívka se dají pořídit
i ve výtvarných potřebách.
Můžete z nich vyrobit nápadité vánoční
ozdoby nebo si postavit vlastní koleje
s mosty. Inspiraci najdete třeba na
internetu.

ŘEŠENÍ KVÍZOVÝCH OTÁZEK

STRANA 3

VLOČKY: Každá sněhová vločka
je jedinečná. Ani v přírodě, ani na této stránce
nenajdete dvě stejné.

ZÁHADA: Uhlí si vzaly děti k ozdobení
sněhuláka, kterého staví za zamrzlým rybníkem.

STRANA 15

sněhulák, lemur, koleje, pohádka, čepice, sáňky

STRANA 28

Kovová zarážka sloužící k zajištění
kolejových vozidel.

Přejeme vám
pohodovou cestu novým rokem ve dne i v noci
a mnoho cestovatelských zážitků.

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

 České dráhy
Národní dopravce